

La relació amb la comunitat i els agents culturals locals

Published by [Interacció](#) [1] on 20/11/2019 - 12:17 | Last modification: 08/10/2020 - 13:24

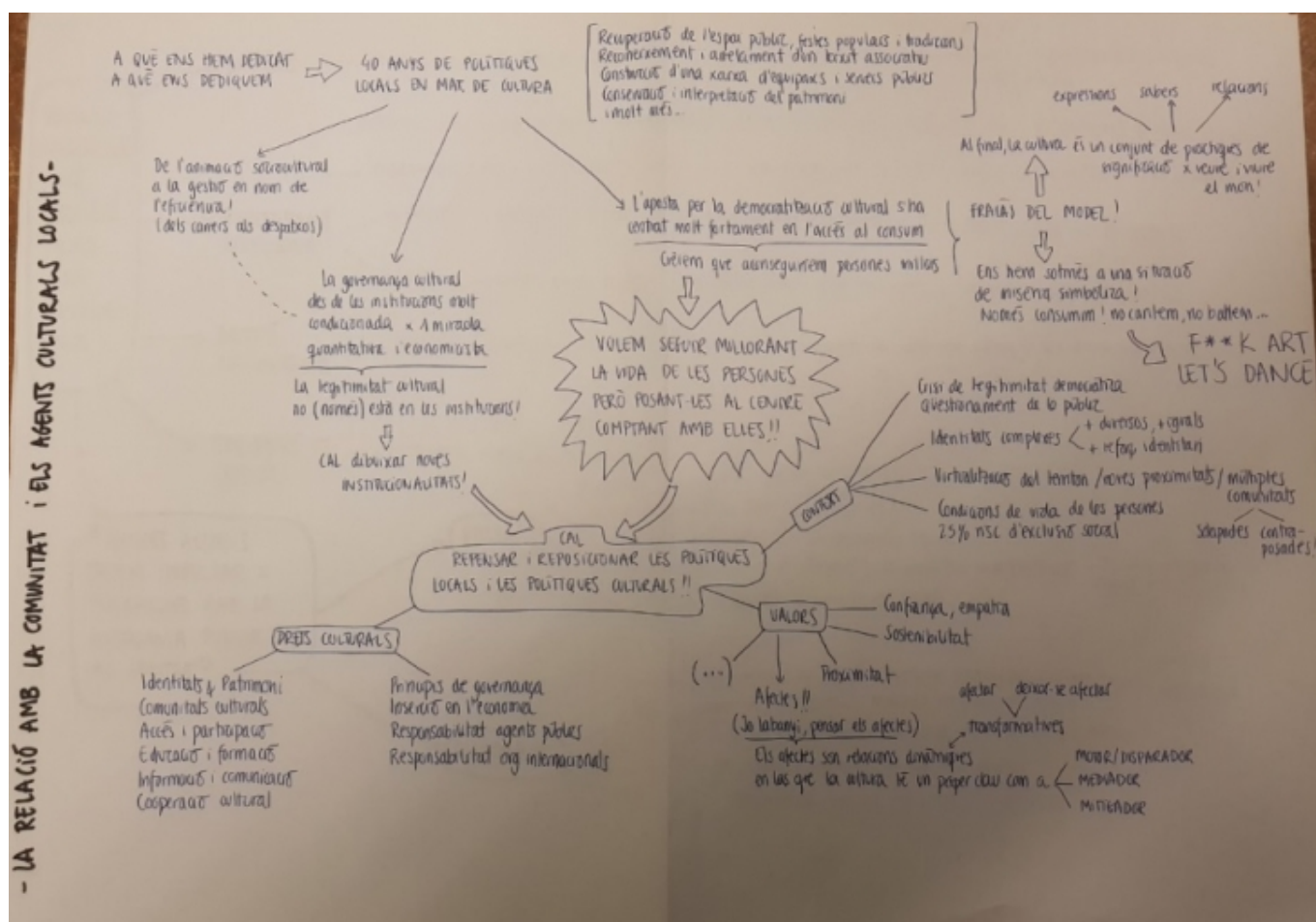

amb [Marta Ardiaca](#) [2]

Des d'on estem treballant les polítiques culturals i amb quina perspectiva ens les mirem? Aquesta és la pregunta que pretenia abordar el Repte 3 del Debat Interacció '19, amb la intenció d'impulsar una mirada auto crítica dels regidors i tècnics de cultura respecte a la seva manera de treballar.

És el moment de **posar les persones al centre i activar-les, com a agents actius de les polítiques culturals** i de la resta. La legitimitat cultural no està només a les institucions sinó a tota la ciutat.

Marta Ardiaca, que treballa en el camp de la cultura de proximitat i és funcionària del Prat de Llobregat i directora de l'espai municipal La Capsa, va ser la docent i moderadora. Ardiaca va dividir el repte en dues parts, essent la primera la més teòrica i retrospectiva i fent un **recorregut sobre els últims 40 anys de polítiques culturals** a casa nostra, pel qual va reprendre el fil del diàleg entre [Xavier Fina](#) [3] i [Itziar González](#) [4], que havia tingut lloc durant la ponència del matí. Com a tancament d'aquesta primera part, va fer un **repàs dels espais de relació amb la ciutadania més habituals**, contemplant-hi les **entitats**, la **participació ciutadana**, la **gestió comunitària** i la **prestació de serveis**.

La segona part, en canvi, va ser molt més participativa i va sorgir de les preguntes que Ardiaca va llançar als assistents: **Quines accions podem dur a terme per impulsar la col·laboració amb la ciutadania i per posar-la al centre? Quines línies d'acció podem engegar per aconseguir-ho?**

L'objectiu, doncs, era el de compartir les petites accions dutes a terme pels assistents a la sessió, entre els quals s'hi trobaven força regidores i regidors de primera i segona legislatura. Ardiaca ho tenia clar, les **petites accions dutes a terme a escala municipal** no són menys importants sinó que **poden tenir igualment valor més enllà del municipi**. No tan sols es van aportar experiències pròpies sinó també bones pràctiques considerades de referència o com a font d'inspiració, i amb el conjunt de totes elles es va acabar creant un mapa conceptual que va omplir una de les parets de l'aula.

D'entre les nombroses aportacions sorgides de tots i totes, Ardiaca va destacar les següents a l'hora de resumir els fruits que havien sorgit de la sessió:

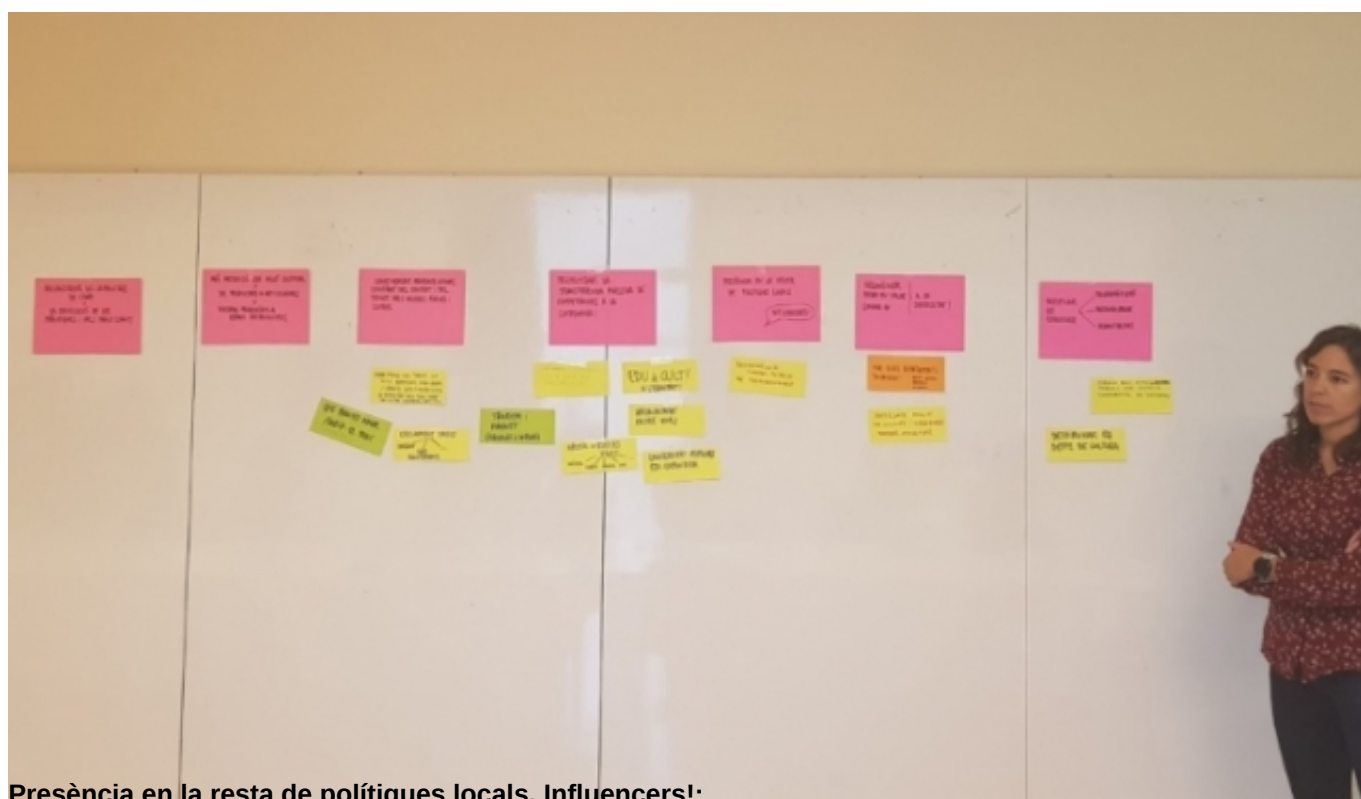
Reconèixer, posar en valor, sumar-se a la diversitat:

- Cal modificar les estructures i deixar d'entendre els equipaments de forma sectorial per passar a col·laborar amb altres serveis i polítiques municipals, recollint totes les inquietuds més enllà del que passa al nostre despatx. En definitiva, hem de fer un esforç per desdibuixar els departaments i projectes culturals i aconseguir, així, fer-los més permeables.
- Cal "patejar" molt la ciutat, fer molt carrer. Aquesta és la forma més efectiva per traçar noves aliances i trencar la jerarquia entre la institució i la ciutadania. En aquesta línia, els regidors han de tenir un

coneixement profund i representatiu de la diversitat existent dins del teixit dels seus pobles o ciutats. Precisament, moltes de les aportacions de la sessió van tenir a veure com aconseguir arribar a aquest coneixement, tal i com es resumeix a continuació.

Coneixement profund, situat, constant del context i del teixit dels pobles i ciutats:

- Aquest coneixement el dóna estar al carrer, sobretot tenint en compte que sovint és difícil arribar a aquelles persones del municipi que no formen part de cap entitat però que, tanmateix, poden tenir alguna cosa a dir o a aportar. Una bona iniciativa en aquesta línia és la d'elaborar un mapa cultural obert i online perquè tothom qui vulgui s'hi pugui afegir. Això no sempre pot implicar ajudes econòmiques als inscrits, però sí que és una bona manera perquè els artistes i creadors es coneixin entre ells i estableixen contacte amb la regidoria.
- La feina al carrer és molt important, però també hem de poder treballar al servei de la població des del despatx. Una bona manera per fer-ho és aprofitant el creuament de dades, avui en dia moltes d'elles obertes i accessibles online. Hi ha serveis públics que ja investiguen quin tipus d'escoles visiten els seus equipaments culturals i això els permet obtenir informació sobre la seva titularitat i sobre el nivell de renda i d'estudis dels alumnes i les seves famílies, entre moltes altres dades.

Presència en la resta de polítiques locals. Influencers!:

- Cada vegada és més complicat jugar al carrer, i això és incompatible amb desenvolupar projectes de participació amb els més joves. Hem de descarregar l'espai públic de prohibicions i deixar que es reguli per ell mateix, per la convivència entre uns i altres. Un cas d'èxit en molts municipis ha estat el d'obrir els patis de les escoles, però ja n'hi ha d'altres que es plantegen anar més enllà, intentant que els patis oberts s'entenguin com un espai públic més de la ciutat. Això passa per entendre els espais públics com espais compartits i no sectorials.

Prioritzar la transferència massiva de competències a la ciutadania:

- Està creixent l'aposta per les escoles d'arts, enteses com a elements clau. En aquesta línia, un dels assistents va parlar d'un canvi que havia tingut lloc al seu municipi: l'escola municipal de música i dansa havia passat a ser una escola municipal de les arts, on es poden practicar tot tipus de disciplines amb la voluntat d'adreçar-se a tots i no només a uns pocs.
- Cal apostar per projectes que apropin la cultura a les persones amb risc d'exclusió, que també formen part dels no-públics i suposen prop del 20% de la ciutadania.

Reconstruir les capacitats de l'art. La revolució de les pràctiques i dels practicants:

- Cal activar la cultura posant als seus practicants al centre. En aquesta línia, es van valorar els Parcs biblioteca de Colòmbia com una molt bona pràctica, i va sorgir el desig de recuperar les petites casetes de fusta que un dels assistents recordava de la seva infància, situades enmig dels parcs infantils i plenes de llibres, contes i còmics.
- Hem de ser conscients que la cultura també és present en d'altres àmbits, com ara en l'urbanisme i la sanitat. En aquesta línia, una de les assistents va parlar d'un projecte de ciència ciutadana impulsat al seu municipi que, entre altres coses, està aconseguint augmentar el sentiment de pertinença del patrimoni municipal en una part de la població que prèviament no presentava interès per la cultura.

Més mediació que acció cultural:

- Hem de passar a entendre els equipaments com a espais reproductius, i no sempre productius. No passa res per no programar sempre; a vegades cal fer menys, però fer-ho amb més gent.

Aquest és només un recull de les moltes aportacions sorgides de la sessió, que van ser constants i molt productives. Certament, es va assolir en gran mesura la intenció del repte: **generar diàleg i compartir experiències inspiradores per fer reflexionar a tots els presents, tant regidors i regidores com tècnics, sobre noves maneres de treballar i de relacionar-se amb la comunitat**. Per fer-ho, **cal assumir un paper de mediador i articulador** i deixar en un segon pla, que no abandonar, el rol de productor que fins ara ha impedit desenvolupar una forma de treball més col·laborativa i posar la ciutadania realment al centre.

Tal i com va dir Ardiaca a l'inici de la sessió recuperant algunes de les argumentacions d'Itziar González, quan s'assumeix la regidoria de cultura per primera vegada es poden adoptar diferents posicionaments, i un dels que cal valorar és el de **sacsejar les formes de treballar existents per tal d'obrir nous fronts i sembrar noves llavors**. Així és com, deia Ardiaca, els regidors i regidores podran activar el model de ciutat desitjat a través de la cultura.

[Inicieu sessió](#) [5] o [registreu-vos](#) [6] per a enviar comentaris

Categories: Debat 2019

Categories: Interacció: debats

Categories: Crònica

Tags: governança cultural

Tags: participació cultural

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2019/relacio-comunitat-agents-culturals-locales>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/members/ardiacacm>

[3] <http://interaccio.diba.cat/members/finarx>

[4] <http://interaccio.diba.cat/members/gonzalezvi>

[5] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>

[6] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/8184>